

PI-001-001631

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

July - 2018

Sanskrit : Paper - 19

(अर्थशास्त्र एवं धर्मशास्त्र) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001631

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीचेनामांथी कोर्षपशु भे सूत्रो विस्तारथी समजावो : १४
1 Explain in detail any two sutras of the following : 14
(१) कृषिपाशुपाल्ये वाणिज्या च वार्ता ।
(२) अर्थ एव प्रधान इति कौटिल्यः ।
(३) प्रत्यक्ष परोक्षानुमेया हि राजवृत्तिः ।
(४) तस्मादस्य जाङ्गुलीविदो भिषजश्चासन्नाः स्युः ।

- २ कौटिल्यना जिवन, समय अने कवन पर सविस्तर नोंध लभो. १४
2 Write detailed note on life, time and literary work of 14
कौटिल्य ।

अथवा / OR

- २ कौटिल्यना अर्थशास्त्रनां विषयवस्तु तथा स्वरूप विशे विवरणात्मक नोंध लभो. १४
2 Write a critical note on the subject theme and form of 14
कौटिल्यार्थशास्त्र ।

- ३ कौटिल्यकालीन शासनव्यवस्था समजावो. १४
3 Explain the कौटिल्यकाले शासनव्यवस्थाः । 14

अथवा / OR

- ३ कौटिल्य अर्थशास्त्रमां 'दंडनीति' अंगेना जुदा-जुदा स्मृतिकारोनां विचारो वर्णवो. १४
3 Describe the different views of Smrutikaras about 14
'दण्डनीति' in कौटिल्यार्थशास्त्रः ।

- ४ कौटिल्य अर्थशास्त्रमां अमात्यनियुक्तिः अंगे आचार्योनां विविध मतोनी यर्या करो. १४
- 4 Discuss the different views of आचार्याः about अमात्यनियुक्तिः in 14
the कौटिल्यार्थशास्त्रः ।

अथवा / OR

- ४ कौटिल्य अर्थशास्त्र अनुसार राजदूत विषयक यर्या करो. १४
- 4 Discuss on राजदूत according to कौटिल्यार्थशास्त्रः । 14
- ५ नीचेनामांथी कोर्षपश बे पर विवेचनात्मक नोंध लपो : १४
- 5 Write critical notes on any **two** of the following : 14
- (१) विद्यासमुद्देशः ।
- (२) दूतप्रणिधिः ।
- (३) राजपुत्ररक्षणम् ।
- (४) अरिषड्वर्गत्यागः ।